

Namestitev električnih števcov na nedostopno višino v mestni četrti, v kateri živijo večinoma Romi, lahko pomeni diskriminacijo na podlagi narodnosti, kadar so taki števcvi v drugih mestnih četrtih nameščeni na običajni višini

Tudi če bi se dokazalo, da so bili števcvi v tej mestni četrti predmet zlorab, se zdi taka praksa nesorazmerna glede na dvojni cilj zagotavljanja varnosti električnega omrežja in ustreznega evidentiranja porabe električne energije

Direktiva Unije o enakem obravnavanju¹ prepoveduje vsako diskriminacijo na podlagi rase ali narodnosti med drugim v zvezi z dostopom do dobrin in storitev in preskrbo z njimi.

A. Nikolova upravlja živilsko trgovino v mestni četrti „Gizdova mahala“ v mestu Dupnica (Bolgarija). V tej četrti živijo predvsem osebe romskega porekla.

ČEZ RB, podjetje za distribucijo električne energije, je v letih 1999 in 2000 namestilo električne števcve za vse odjemalce te četrti na betonske drogove, ki so del električnega omrežja, napeljanega po zraku, na višini od šest do sedem metrov. V drugih mestnih četrtih (kjer ne živi tako veliko Romov) je družba ČEZ RB namestila števcve na višino 1,70 metra, običajno v potrošnikovem stanovanju, na pročelju stavbe ali na ogradi. Družba ČEZ RB meni, da je to različno obravnavanje upravičeno zaradi vse večjega števila posegov v električne števcve in škode na njih ter zaradi številnih nezakonitih priklopov na omrežje v zadevni mestni četrti.

A. Nikolova je decembra 2008 pri Komisija za zaščita ot dikriminacia (komisija za zaščito pred diskriminacijo ali KZD) vložila pritožbo, v kateri je trdila, da so bili števcvi nameščeni na nedostopni višini, ker je večina prebivalcev v zadevni mestni četrti romskega porekla. Čeprav sama ni romskega porekla, je A. Nikolova menila, da je zaradi sporne prakse ČEZ RB tudi ona žrtev diskriminacije.

KDZ je ugotovila, da je bila A. Nikolova dejansko diskriminirana glede na odjemalce, katerih števcvi so nameščeni na dostopnem mestu. ČEZ RB je nato zoper to odločbo vložilo tožbo pri Administrativen sad Sofia-grad (upravno sodišče v Sofiji, Bolgarija). To sodišče sprašuje Sodišče, ali sporna praksa pomeni prepovedano diskriminacijo na podlagi narodnosti.

V sodbi z današnjega dne Sodišče poudarja, prvič, da **se načelo enakega obravnavanja uporablja ne samo za osebe neke narodnosti, ampak tudi za osebe, ki se, čeprav niso navedene narodnosti, zaradi diskriminatornega ukrepa skupaj s prvimi obravnavajo manj ugodno ali so postavljene v posebno neugoden položaj.**

Drugič, Sodišče poudarja, da to, da v zadevni mestni četrti živijo tudi prebivalci, ki niso romskega porekla, ne izključuje, da je bila sporna praksa vzpostavljena zaradi narodnosti večine prebivalcev te mestne četrti (to je romske narodnosti). Vendar bo bolgarsko sodišče moralo **upoštevati vse okoliščine te prakse, da bo ugotovilo, ali je bila ta dejansko vzpostavljena zaradi takega razloga v zvezi z narodnostjo in pomeni zato neposredno diskriminacijo** v smislu Direktive.

¹ Direktiva Sveta 2000/43/ES z dne 29. junija 2000 o izvajanju načela enakega obravnavanja oseb ne glede na raso ali narodnost (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 20, zvezek 1, str. 23).

Med indici, ki jih je mogoče upoštevati v zvezi s tem, je zlasti dejstvo, da je bila sporna praksa vzpostavljena le v četrtih, v katerih večinoma živijo bolgarski državljani romskega porekla. Prav tako to, da naj bi ČEZ RB pred KZD trdilo, da so škodo in nezakonite priklope prvenstveno povzročile osebe romskega porekla, lahko kaže, da sporna praksa temelji na stereotipih in predsodkih v zvezi z narodnostjo.

Bolgarsko sodišče bo prav tako moralo upoštevati zavezujočo naravo, splošnost in dolgotrajnost sporne prakse. Ta praksa namreč brez razlikovanja vpliva na vse prebivalce zadevne mestne četrti ne glede na to, ali so bili njihovi posamični števcji predmet zlorab in kdo je te zlorabe storil. Tako je mogoče na zadevno prakso gledati, kot da napeljuje na to, da se vsi prebivalci te mestne četrti štejejo za potencialne storilce nezakonitih ravnanj. V tem okviru Sodišče pojasnjuje, da sporna praksa pomeni **neugodno obravnavanje** zadevnih prebivalcev, ker je žaljiva in stigmatizirajoča in ker tem prebivalcem izjemno otežuje ali celo onemogoča odčitavanje njihovih električnih števcjev za nadzor nad porabo.

Tretjič, če bi bolgarsko sodišče ugotovilo, da sporna praksa ni neposredna diskriminacija na podlagi narodnosti, Sodišče poudarja, da bi **pri tej praksi načeloma lahko šlo za posredno diskriminacijo**. Ta praksa bi namreč ob predpostavki, da je bila vzpostavljena izključno kot odgovor na zlorabe, storjene v zadevni mestni četrti, temeljila na na videz nevtralnih merilih, pri tem pa precej bolj vplivala na osebe romskega porekla. Tako **bi privedla do posebno neugodnega položaja za te osebe glede na druge osebe, ki niso te narodnosti**.

V zvezi s tem Sodišče poudarja, da sta zagotavljanje varnosti električnega omrežja in ustrezno evidentiranje porabe električne energije legitimna cilja, ki načeloma lahko upravičita tako različno obravnavanje. Vendar je še treba, da ČEZ RB dokaže, da so bile zlorabe na električnih števcih v zadevnih mestnih četrtih dejansko storjene in da tako tveganje še vedno obstaja. Sodišče je sicer priznalo, da je sporna praksa primerno sredstvo za doseganje teh ciljev, vendar je pojasnilo, da bo bolgarsko sodišče moralo preučiti, ali ne obstajajo druga primerna in manj omejujoča sredstva za rešitev nastalih težav.

Tudi če za doseganje navedenih ciljev ni nobenega drugega tako učinkovitega sredstva, kot je sporna praksa, Sodišče poudarja, da se ta zdi nesorazmerna glede na ta cilja in legitimne interese prebivalcev zadevne četrti. Bolgarsko sodišče bo moralo preveriti, ali to res velja, ob upoštevanju zlasti žaljive in stigmatizirajoče narave zadevne prakse in tega, da brez razlikovanja in že zelo dolgo onemogoča prebivalcem celotne četrti reden nadzor nad porabo električne energije.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106